

SENAT DE BELGIQUE

SESSION EXTRAORDINAIRE DE 1991-1992

26 MARS 1992

Projet de loi portant approbation de la Convention portant création de l'Agence multilatérale de garantie des investissements, et des Annexes, faites à Séoul le 11 octobre 1985

RAPPORT

FAIT AU NOM
DE LA COMMISSION
DES RELATIONS EXTERIEURES
PAR M. **VERSCHUEREN**

Le ministre des Affaires étrangères a exposé la portée de la convention, et donc aussi celle du projet de loi, dans les termes suivants.

Le projet de loi qui est soumis à votre approbation vise à donner son plein et entier effet en Belgique à la Convention portant création de l'Agence multilatérale de garantie des investissements, mieux connue sous son sigle anglais M.I.G.A..

Ont participé aux travaux de la Commission :

1. Membres effectifs: MM. De Croo, président; Benker, Borremans, De Backer, de Donnée, Diegenant, Dierickx, Erdman, Henneuse, Hotyat, Mmes Lieten-Croes, Maes, MM. W. Martens, Péciaux, Van Wambeke et Verschueren, rapporteur.

2. Membres suppléants: MM. Hatry, L. Martens, Snappe, Timmermans et H. Van Rompaey.

R. A 15444*Voir:***Document du Sénat:**

280-1 (S.E. 1991-1992).

BELGISCHE SENAAAT

BUITENGEWONE ZITTING 1991-1992

26 MAART 1992

Ontwerp van wet houdende goedkeuring van de Overeenkomst tot oprichting van het Multilaterale Agentschap voor Investeringsgaranties, en van de Bijlagen, opgemaakt te Seoel op 11 oktober 1985

VERSLAG

NAMENS DE COMMISSIE VOOR
DE BUITENLANDSE BETREKKINGEN
UITGEBRACHT
DOOR DE HEER **VERSCHUEREN**

De Minister van Buitenlandse Zaken verduidelijkt de draagwijdte van de overeenkomst, en bijgevolg van het ontwerp van wet, in de volgende bewoordingen.

Het wetsontwerp dat u ter goedkeuring wordt voorgelegd, beoogt de Overeenkomst tot oprichting van het Multilateraal Agentschap voor Investeringsgaranties, beter bekend onder de Engelse afkorting M.I.G.A., in België in werking te doen treden.

Aan de werkzaamheden van de Commissie hebben deelgenomen :

1. Vaste leden: de heren De Croo, voorzitter; Benker, Borremans, De Backer, de Donnée, Diegenant, Dierickx, Erdman, Henneuse, Hotyat, de dames Lieten-Croes, Maes, de heren W. Martens, Péciaux, Van Wambeke en Verschueren, rapporteur.

2. Plaatsvervangers: de heren Hatry, L. Martens, Snappe, Timmermans en H. Van Rompaey.

R. A 15444*Zie:***Gedr. St. van de Senaat:**

280-1 (B.Z. 1991-1992).

Le M.I.G.A. est une institution internationale du groupe de la Banque mondiale, qui a pour objet d'encourager les flux d'investissements privés étrangers vers les pays en développement en leur accordant une assurance contre les risques non commerciaux et en organisant des activités promotionnelles afin d'améliorer le climat général pour ce type de flux.

Le Conseil des gouverneurs de la Banque mondiale a approuvé le texte de la convention lors de son assemblée annuelle qui a eu lieu à Séoul (Corée) en octobre 1985.

Cette convention est le fruit de longues négociations qui avaient commencé à la fin des années 50 dans le cadre de l'O.E.C.E., avant d'être reprises au sein de la Banque mondiale. La reconnaissance du rôle joué par les flux privés, à côté des flux publics traditionnels, dans le développement des pays en voie de développement a facilité la conclusion des négociations sur le texte de la convention.

La convention proprement dite est entrée en vigueur le 12 avril 1988. Depuis lors, le nombre de pays membres n'a cessé d'augmenter pour atteindre 85 (1), parmi lesquels tous les pays membres de la C.E.E. (à l'exception de la Belgique) et un très grand nombre de pays en développement, dont aussi des pays d'Amérique latine, comme l'Argentine, la Bolivie, le Chili et l'Equateur.

La Belgique a déjà signé le texte de la convention, déposé à Washington, en date du 21 septembre 1989.

Comme les autres institutions financières internationales, le M.I.G.A. dispose d'un capital d'actions; il s'élève à 1 milliard de D.T.S. et est divisé en 100 000 actions de 10 000 D.T.S. chacune. Chaque pays est amené à souscrire un certain nombre d'actions, fixé en fonction de son importance dans l'économie mondiale.

Pour la Belgique, le nombre d'actions offertes s'élève à 2 030, sur lesquelles 20 p.c. sont à verser effectivement. Le solde constitue le capital callable du M.I.G.A. En fait, seulement la moitié des 20 p.c. doit être payée au M.I.G.A. en espèces; l'autre moitié est payée en bons du Trésor ne portant pas intérêt.

Compte tenu de ces éléments et d'un cours de change estimatif de 34 francs pour 1 dollar, le montant à verser par la Belgique, nonante jours après qu'elle aura adhéré au M.I.G.A., est estimé à environ 138 millions de francs belges, moitié en espèces moitié en bons.

Le crédit nécessaire pour faire face à ce paiement est prévu au budget du Ministère des Finances (art. 83.18).

M.I.G.A. is een internationale instelling van de Wereldbank die tot doel heeft buitenlandse particuliere investeringsstromen naar ontwikkelingslanden aan te moedigen door niet-commerciële risico's te verzekeren en door promotieactiviteiten te organiseren, zodat het algemene klimaat voor dat soort investeringen verbetert.

De Raad van gouverneurs van de Wereldbank heeft de tekst van de overeenkomst goedgekeurd op zijn jaarvergadering die plaats had te Seoel (Korea) in oktober 1985.

Die overeenkomst is het resultaat van lange onderhandelingen die begonnen op het eind van de jaren '50 in het kader van de O.E.E.S. alvorens te worden overgenomen door de Wereldbank. De erkenning van de rol van de particuliere investeringsstromen naast de traditionele publieke investeringsstromen bij het tot bloei brengen van ontwikkelingslanden heeft het afsluiten van de onderhandelingen, die zijn uitmond in de tekst van de overeenkomst, vergemakkelijkt.

De eigenlijke overeenkomst is in werking getreden op 12 april 1988. Sindsdien is een steeds groeiend aantal Staten toegetreden — thans 85 (1) — waaronder alle lidstaten van de E.E.G. (met uitzondering van België) en een zeer groot aantal ontwikkelingslanden, onder meer Latijnsamerikaanse landen zoals Argentinië, Bolivia, Chili en Ecuador.

België heeft de tekst van de overeenkomst op 21 september 1989 te Washington ondertekend.

Zoals de andere internationale financiële instellingen beschikt het M.I.G.A. over een aandelenkapitaal; dat bedraagt 1 miljard S.T.R. en het is opgesplitst in 100 000 aandelen van elk 10 000 S.T.R. Elk land moet inschrijven op een bepaald aantal aandelen, vastgesteld op grond van zijn belang in de wereldeconomie.

Aan België werden 2 030 aandelen toegewezen. 20 pct. daarvan moeten daadwerkelijk worden betaald. Het resterende bedrag vormt het opvorderbaar kapitaal van het M.I.G.A. Enkel de helft van die 20 pct. moet contant worden betaald aan het M.I.G.A. De andere helft wordt betaald in de vorm van niet-rentedragende schatkistbons.

Gelet op deze gegevens en op een geraamde koers van 1 dollar voor 34 Belgische frank wordt het bedrag dat door België, gedeeltelijk contant en gedeeltelijk in schatkistbons, negentig dagen na de toetreding tot het M.I.G.A. moet worden betaald, geraamd op ongeveer 138 miljoen Belgische frank.

Het krediet dat nodig is om die betaling te kunnen verrichten, wordt uitgetrokken op de begroting van het Ministerie van Financiën (art. 83.18).

(1) Le nombre de pays signataires s'élève à 112.

(1) Het aantal ondertekenende landen bedraagt 112.

La structure organique du M.I.G.A. est basée sur celle de la Banque mondiale, en ce sens qu'elle est dirigée par un Conseil des gouverneurs dans lequel chaque pays membre est représenté et par un Conseil d'administration à composition restreinte. Le président de la Banque mondiale est *ex officio* président du M.I.G.A.

Qu'est-ce qui motive l'adhésion de la Belgique au M.I.G.A. ?

Le nombre de pays ayant déjà adhéré et ayant entrepris de ratifier la convention témoigne de l'intérêt attaché à l'institution et à ses objectifs, à un moment où les flux privés sont amenés à jouer un rôle plus important dans le développement économique mondial.

Les organismes d'assurance existant dans les pays investisseurs peuvent offrir des couvertures contre les risques non commerciaux du même type que ceux envisagés pour le M.I.G.A., à savoir les risques en matière de libre transfert des capitaux, les expropriations et mesures similaires, les ruptures de contrat par les autorités des pays hôtes ou les risques de guerre et de troubles civils. Toutefois, la couverture des organismes nationaux se révèle insuffisante dans un certain nombre de cas liés à la taille des investissements, au fait qu'il s'agit d'investissements réalisés par des nationaux appartenant à plusieurs pays, à une trop forte concentration des risques, etc. Le M.I.G.A. pourra aussi collaborer étroitement avec les organismes d'assurance nationaux par le biais de la réassurance, de la coassurance ou dans tout autre domaine qui apparaîtrait approprié pour une matière en mutation constante comme les investissements.

Un des volets intéressants de l'activité du M.I.G.A. réside dans la diffusion des informations et du savoir-faire, de l'assistance technique qu'elle peut offrir et dans la promotion des règlements pacifiques des différends relatifs aux investissements qu'elle poursuit.

Le fait pour la Belgique de ne pas être membre du M.I.G.A. empêche les investisseurs belges de bénéficier des services de cette institution. Or, selon les informations qui nous ont été communiquées par notre représentation auprès de la Banque mondiale, des demandes de couverture auraient déjà été adressées au M.I.G.A.

Eu égard à ces différents éléments, je crois que l'adhésion de la Belgique au M.I.G.A. se justifie et je vous demande donc d'approuver le projet de loi qui vous est soumis et qui se limite à l'article traditionnel pour permettre à notre pays d'adhérer à une institution internationale.

De organieke structuur van het M.I.G.A. steunt op die van de Wereldbank. Het Agentschap heeft namelijk een Raad van gouverneurs waarin elke lidstaat vertegenwoordigd is en een raad van beheer met beperkte samenstelling. De voorzitter van de Wereldbank is *ex officio* voorzitter van het M.I.G.A.

Wat heeft België ertoe bewogen toe te treden tot het M.I.G.A. ?

Het groot aantal landen dat reeds tot het M.I.G.A. is toegetreden en de overeenkomst heeft geratificeerd, getuigt van het belang dat aan de instelling en aan haar doelstellingen gehecht wordt op een ogenblik waarop de particuliere investeringsstromen een steeds grotere rol spelen in de ontwikkeling van de wereldeconomie.

De verzekeringsinstellingen in de investerende landen kunnen niet-commerciële risico's verzekeren van hetzelfde type als die welke door het M.I.G.A. worden beoogd, met name de risico's op het gebied van kapitaaltransfers, onteigeningen en soortgelijke maatregelen, contractbreuk door de overheid van het gastland, oorlog en burgerlijke onlusten. De dekking van de nationale verzekeringsinstellingen blijkt echter onvoldoende te zijn in een aantal gevallen wanneer het gaat om investeringen van grote omvang, om investeringen door onderdanen van verschillende landen, om investeringen waaraan zeer veel risico's verbonden zijn, enz. Het M.I.G.A. zou ook nauwer kunnen samenwerken met de nationale verzekeringsinstellingen via de herverzekering, de medeverzekering of op elk ander gebied dat geschikt lijkt voor een materie, zoals de investeringen, die constant aan veranderingen onderhevig is.

Een interessant luik van de activiteit van het M.I.G.A. is de verspreiding van informatie, van know-how en van technische hulp, alsook het bevorderen van een vreedzame regeling van geschillen betreffende de investeringen waaraan het heeft meegewerkt.

Het feit dat België geen lid is van het M.I.G.A. verhindert de Belgische investeerders een beroep te doen op de diensten van die instelling. Uit informatie die ons werd medegedeeld door onze vertegenwoordiging bij de Wereldbank blijkt evenwel dat er reeds verzekeringsaanvragen tot het M.I.G.A. gericht zijn.

Gelet op het voorgaande ben ik van mening dat de toetreding van België tot het M.I.G.A. verantwoord is en verzoek ik u het wetsontwerp dat u wordt voorgesteld en dat zich beperkt tot het traditionele artikel, goed te keuren ten einde ons land in staat te stellen toe te treden tot een internationale instelling.

L'article unique du projet de loi a été adopté sans discussion, par les 15 membres présents.

Confiance a été faite au rapporteur pour la rédaction du présent rapport.

Le Rapporteur,
K. VERSCHUEREN.

Le Président,
H. DE CROO.

Zonder bespreking wordt het enig artikel van het ontwerp van wet eenparig aangenomen door de 15 aanwezige leden.

Vertrouwen wordt geschonken aan de rapporteur.

De Rapporteur,
K. VERSCHUEREN.

De Voorzitter,
H. DE CROO.

Corrections matérielles

Une lecture attentive du texte néerlandais de la convention a conduit le rapporteur à proposer d'y apporter les corrections ci-après :

— Page 10, article 3 :

1° au (b) :

Remplacer «*gastheerland*» par «*gastland*».

2° lire le (c) comme suit :

«*ontwikkelingsland dat lid is van het Agentschap*»: een lid dat als zodanig is vermeld in Aanhangsel A van deze Overeenkomst, zoals dat gewijzigd kan worden door de in artikel 30 genoemde Raad van gouverneurs (hierna te noemen: «*de Raad van gouverneurs*»);»

3° lire le (e) (i) comme suit :

«*elke valuta als zodanig door het Internationale Monetaire Fonds aangewezen*».

— Pages 14, 15 et 16, aux articles 11 et 12, remplacer chaque fois «*gastheerland*» par «*gastland*».

— Pages 16 et 17, à l'article 13 :

1° remplacer chaque fois «*gastheerland*» par «*gastland*».

2° lire le (a) (ii) comme suit :

«*deze rechtspersoon is opgericht naar het recht van een lidland en zijn hoofdzetel heeft in een lidland, of waarvan de meerderheid van het kapitaal in handen is van een lidland of van meerdere lidlanden of van onderdanen daarvan, met dien verstande dat dit lidland of deze lidlanden niet het gastland is in de bovengenoemde gevallen; alsmede*».

— Page 17, aux articles 14 et 15, remplacer «*gastheerland*» par «*gastland*».

— Pages 18 et 19, à l'article 18, remplacer chaque fois «*gastheerland*» par «*gastland*».

— Page 19, à l'article 20 (a) *in medio*, remplacer les mots «*van tijd tot tijd*» par «*op gezette tijden*».

— Page 21, à l'article 22 (a) *in medio*, remplacer les mots «*van tijd tot tijd*» par «*op gezette tijden*».

Verbeteringen van materiële aard

Aandachtige lezing van de Nederlandse tekst van de Overeenkomst doet de rapporteur voorstellen, de hierna volgende verbeteringen aan te brengen.

— Bladzijde 10, artikel 3 :

1° in (b) :

«*gastheerland*» te vervangen door «*gastland*».

2° (c) aldus te lezen :

«*ontwikkelingsland dat lid is van het Agentschap*»: een lid dat als zodanig is vermeld in Aanhangsel A van deze Overeenkomst, zoals dat gewijzigd kan worden door de in artikel 30 genoemde Raad van gouverneurs (hierna te noemen: «*de Raad van gouverneurs*»);»

3° (e) (i) aldus te lezen :

«*elke valuta als zodanig door het Internationale Monetaire Fonds aangewezen*».

— Bladzijden 14, 15 en 16, in artikelen 11 en 12 telkens «*gastheerland*» te vervangen door «*gastland*».

— Bladzijden 16 en 17, in artikel 13 :

1° telkens «*gastheerland*» te vervangen door «*gastland*».

2° (a) (ii) aldus te lezen :

«*deze rechtspersoon is opgericht naar het recht van een lidland en zijn hoofdzetel heeft in een lidland, of waarvan de meerderheid van het kapitaal in handen is van een lidland of van meerdere lidlanden of van onderdanen daarvan, met dien verstande dat dit lidland of deze lidlanden niet het gastland is in de bovengenoemde gevallen; alsmede*».

— Bladzijde 17, in artikelen 14 en 15 «*gastheerland*» te vervangen door «*gastland*».

— Bladzijden 18 en 19, in artikel 18 «*gastheerland*» telkens te vervangen door «*gastland*».

— Bladzijde 19, in artikel 20 (a) *in medio*, de woorden «*van tijd tot tijd*» te vervangen door «*op gezette tijden*».

— Bladzijde 21, in artikel 22 (a) *in medio*, de woorden «*van tijd tot tijd*» te vervangen door «*op gezette tijden*».

— Page 22, article 22:

1° au (b), supprimer les mots « *de volgende* ».

2° au (b) (ii), remplacer le mot « *gastheerlanden* » par « *gastlanden* ».

— Page 23, à l'article 23 (b) (i), remplacer le mot « *gastheerlanden* » par « *gastlanden* ».

— Bladzijde 22, artikel 22:

1° in (b) de woorden « *de volgende* » te schrappen.

2° in (b) (ii) het woord « *gastheerlanden* » te vervangen door « *gastlanden* ».

— Bladzijde 23, in artikel 23 (b) (i) het woord « *gastheerlanden* » te vervangen door « *gastlanden* ».